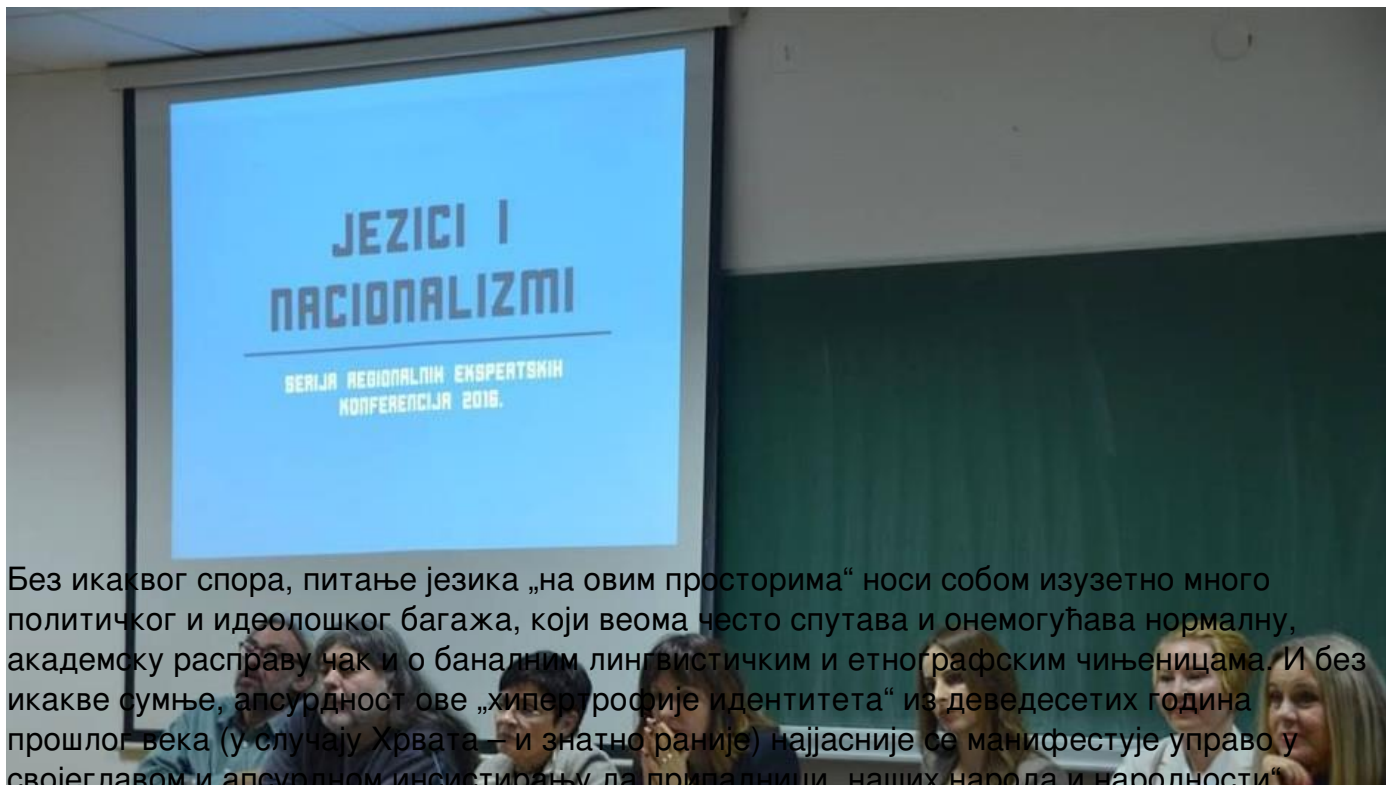

Политизација ноторне чињенице

Пажњу домаће и регионалне јавности недавно је привукао документ под тенденциозним називом „Декларација о заједничком језику“ (текст можете прочитати [овде](#)), који је саставила и објавила група невладиних организација из бивше Југославије („ПЕН центар БиХ“, удружење „Крокодил“ из Београда, Центар за грађанско образовање Подгорица, и Удруга Курс из Сплита) уз финансијску подршку две немачке и једне шпанске организације (Allianz Kulturstiftung, Forum ZFDи Accion Cultural Espanola). Иако је очигледно да је у питању један сасвим обичан регионални пројекат у коме не учествују институције које имају било какву реалну тежину у пост-југословенским државама, Декларација је одјекнула у медијима као да је реч о прворазредном културном догађају. Томе су делимично допринела звучна имена која су овај документ потписала (чешће позната због своје острашћености и бескомпромисног једноумља у заступању једне специфичне политичке идеологије, него због својих професионалних каријера), али сам текст ове кратке декларације, који је сплетен око неконтроверзне и здраворазумске тврдње „да се у Хрватској, БиХ, Црној Гори и Србији говори један исти језик“.

Ова ноторна чињеница, коју су уз невероватне интелектуалне вратоломије деценијама покушавали да оспоре несумњиво национално фрустрирани и политички ангажовани интелектуалци и лингвисти, пре свега у Хрватској и БиХ, а у знатно мањој мери у Црној Гори и Србији, послужила је, међутим, да се иза гласног апела за истином да је „цар го“ сакрије низ других малициозних, исполитизираних, а на моменте и самопротивречних тврдњи. Будући да аутори декларације, као и њени најистакнутији потписници, у својим друштвима припадају културном миљеу са израженим месијанским комплексом, о тексту декларације расправљало се на четири маргинална скупа истомишљеника, а затим је без икакве јавне расправе тамо где је томе место – у академским заједницама четири државе – текст понуђен јавности на потписивање по принципу „узми или остави“.

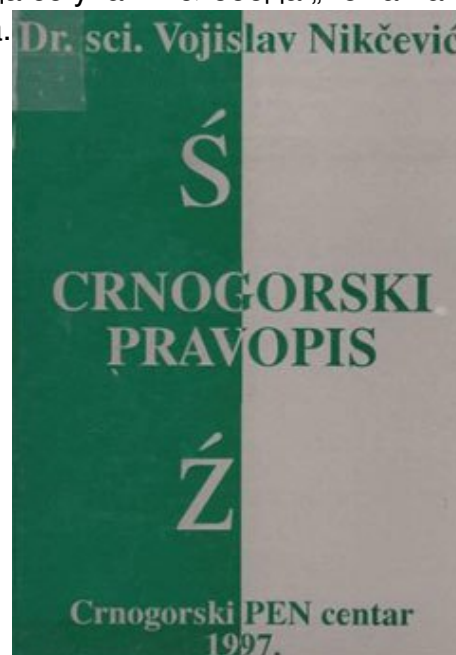
Без икаквог спора, питање језика „на овим просторима“ носи собом изузетно много политичког и идеолошког багажа, који веома често спутава и онемогућава нормалну, академску расправу чак и о баналним лингвистичким и етнографским чињеницама. И без икакве сумње, апсурдност ове „хипертрофије идентитета“ из деведесетих година прошлог века (у случају Хрвата – и знатно раније) најјасније се манифестује управо у својеглавом и апсурдном инсистирању да припадници „наших народа и народности“ (раније од милоште звани „јединственим троименим народом“) говоре различитим језицима. Али указивање на ове ноторне чињенице никоме не даје за право да се прогласи за Александра Великог који ће једим потезом мача да разреши чвор, и језичку реалност Балкана преуреди у складу са својим тиранским идејама, фантазијама и сомнамбулијама. Аутори Декларације тако скачу и једне политизације језика у другу, радећи исто што раде и проказани „националисти“ – користећи језик као инструмент за промовисање властите политичке идеологије и агенде.

Манипулације и противречности

Текст Декларације је веома кратак, и састоји се из три дела, непажљиво и несистематично одвојена један од другог. У првом делу, који би требало да преставља увод, констатује се „затечено стање“ у четири државе, и износе подаци који се мање-више могу наћи у било ком чланку на Википедији – да се у овим земљама користи исти језик, да је у питању полицентрични језик који користе различити народи и државе („какви су немачки, енглески, арапски, француски, шпански, португалски и многи други“), и да се минорним локалним разликама активно манипулише. Други део износи низ идеолошких тврдњи које заступају аутори и потписници, међу којима се истиче да (1) језичка варијанта не дефинише етничку или националну припадност; (2) „свака држава, нација, етно-национална или регионална заједница“ може „слободно и самостално

Пише: Никола Танасић
субота, 06 мај 2017 19:15

кодификовати своју варијанту“, при чему су (3) све варијанте равноправне и (4) свако их може именовати како хоће, а (5) ове „стандардне, дијалекатске и индивидуалне“ разлике доприносе језичком богатству. Као што видимо, није реч само о констатацијама чињеница, већ истовремено и о низу нормативних и вредносних ставова који се намећу читаоцу. Најзад, у трећем и најпроблематичнијем делу аутори и потписници износе низ захтева према државним и образовним институцијама четири државе, који укључују (а) „укидање језичке сегрегације и дискриминације“ у институцијама; (б) заустављање „репресивних“ пракси раздвајања језика, (в) престанак „ригидног дефинисања“ варијанти, (г) „избегавање превођења“ са једне варијанте на другу у судској и административној пракси; затим (д) заштиту индивидуалних, дијалекатских, уметничких, културних итд. слобода, уз посебан захтев да се уважи слобода „мешања варијанти“ као нешто што обогаћује све кориснике језика.

Већ на први поглед је очигледно да је овај документ, упркос својој краткоћи, препун спорних места и чак самопротивречности. На пример, како се мири право да се „слободно и самостално кодификује своја варијанта“ језика са захтевом да се „прекине ригидно дефинисање варијанти“? Да ли су аутори и потписници Декларације уопште свесни шта значи реч „кодификација“? Можда на „заједничком језику“ она има неко друго значење него на српском, где она подразумева управо „ригидно дефинисање“ одређених правила и канона који се користе у јавној и службеној употреби, а пре свега у систему образовања. Али аутори и потписници очигледно не признају ауторитет националних, нити државних институција по овом питању, инсистирајући да право формирања језичких канона, поред „нација“ (рецимо српске и хрватске) имају и „државе“ (Црна Гора, Хрватска), па чак и „етно-националне или регионалне заједнице“ (попут Федерације БиХ, или, зашто не – Војводине, Далмације или Санџака, односно Бошњака, Горанаца, Египћана и сл.). Ако се на то дода право на „индивидуалне језичке особености“, с правом се поставља питање шта би у таквом језику уопште био стандард, ако свако може да пише по „регионалним и индивидуалним правилима“, односно како му

Пише: Никола Танасић
субота, 06 мај 2017 19:15

се ћефне? И ако једна етно-национална група одлучи да уведе два слова, друга одлучи да пређе на глагољицу, а трећа да се врати правопису пре Вукове реформе, какве то импликације има по „језичку сегрегацију и дискриминацију“, а поготово по „административне и судске праксе“ којима се забрањује кориговање докумената у складу са важећим стандардом?

На то се надовезује вероватно најскандалознија тврдња у Декларацији – да „сваки корисник језика“ има право да језик именује како жели, да су „све четири тренутно постојеће стандардне варијанте равноправне“, и да „ниједна не сме да се сматра језиком, док су друге варијанте тог језика“. Ова тврдња нема други смисао, него да се „аминује“ право постојања тзв. „црногорског“ и „босанског/бошњачког“ језика, којима се дозвољава правода се до бесвести играју са својим правописним и књижевним нормама, докле год то не раде „ригидно и репресивно“, и не изискују „трошкове превођења“. Аутори и потписници Декларације очигледно немају представу шта значи појам „полицентрични језик“, о чему сведоче примери које су навели у уводу: чињеница да су енглески, шпански или арапски „полицентрични језици“ апсолутно не даје никоме за право да тражи „равноправност“ за „аустралијски“, „аргентински“ или „египатски“ језик, а чињеница да међу регионалним дијалектима ових светских језика постоје огромне разлике никоме не даје да право да те разлике кодификује, и да своју кодификацију назива „равноправном“ са књижевним стандардом, који је у случају сваког од поменутих језика јасан и недвосмислен. Позивање на „равноправност и демократију“ у кодификовању језика није ништа друго него позив на разарање јединственог језичког простора који се наводно брани, јер управо различити национални стандарди воде језичком раздвајању, и формирању нових језичких група и ентитета. Полазећи од недвосмислене тезе да је „језик заједнички и јединствен“, потписници Декларације се у ствари залажу за његову што скорију дезинтеграцију, као и за уништење и обесмишљавање досадашње језичке и књижевне баштине.

Право да се ваш језик не зове „српски“

Као у случају свих досадашњих уравниловки и трулих компромиса на простору бивше Југославије, највећа штета се и у случају ове Декларације наноси српском народу. Србима, који су створили највећи део језичке баштине на овом језику, који су језик кодификовали и први му дали писмо, правопис, стандард и статус књижевног језика, сада се забрањује да кодификације настале у протеклих 15 година сматрају варијантама српског језика, а њихова вишевековна језичка баштина се проглашава за „једнаку и равноправну“ са укупним тиражем „Дневног аваза“ и две-три године записника црногорске скупштине, што су укупни домети „бошњачког“, односно „црногорског језика“. Декларација о заједничком језику и није ништа друго, него „Декларација о праву да се ваш језик не зове српски“. И док Србија и Српска немају начина, нити инструменте да

Пише: Никола Танасић
субота, 06 мај 2017 19:15

спрече новопечене нације босанских муслимана и Монтенегрина да граде свој национални идентитет и измишљају нове језике, ни у лудилу не сме да им се дозволи да се присваја и фалсификује српска језичка и културна баштина, а тај фалсификат затим нормативно проглашава за „равноправан и једнак“. То са лингвистиком нема никакве везе, то је чисто политичко питање, а у случају српске културе – питање опстанка и очувања оног највреднијег што нам је остало од наше модерне историје.

Многи наши добронамерни суграђани су заведени оном основном тезом Декларације – да је у питању „један и јединствен језик“, и Декларацију су потписали верујући да се управо на тај начин боре за очување језичке традиције свог народа. Али ову здраворазумску тврдњу не оспорава ниједан језички ауторитет са трунком кредибилитета у Србији, и ако је неке потребно доказивати да је реч о „истом језику“, онда се то односи на Хрвате, босанске муслимане и Монтенегрине, јер се језичко јединство само код њих систематски и институционално оспорава. Што се Срба тиче, од Вука наовамо нико није оспоравао да наши сународници, као и „бивша браћа“ преко Саве и Дрине говоре исти језик као и ми. Тај језик се од Вуковог вакта увек звао „српски“, а из политичких разлога (и „због виших циљева“) се Хрватима гледало кроз прсте када су га, такође дуже од сто година, звали „хрватским“. Због „мира у југословенској кући“ се Хрватима чак толерисало инсистирање на „хрватском језику“ и после договора да остатак Југославије користи тзв. „српскохрватски језик“, али након пропасти Југославије сви разлози за то су нестали. А будући да наши сународници из Крајине, Далмације или из Загреба говоре потпуно идентично као локално хрватско становништво, што важи за наше сународнике у Босни, Херцеговини и Црној Гори, и њихове дијалекатске особености нико никада није оспоравао, нити се ико противио да се оне користе за обогаћивање језичке баштине српског народа. Штавише, дела Ћопића, Матавуља, Кочића, Сремца и Андрића представљају нека од највреднијих доприноса српском језику и књижевности, и ниједан озбиљан српски лингвиста никада није настојао да се ово богатство „ригидно“ или „репресивно“ елиминише и корпуса српског језика, а камо ли да се „преводи на књижевни српски“. Нема ниједне речи стандардног хрватског језика, односно измишљених „црногорског“ или „бошњачког“ језика, које нису речи српског

Пише: Никола Танасић
субота, 06 мај 2017 19:15

језика, и којима није место у српском речнику.

Да су многи народи и етничке групе региона гадљиви на придев „српски“ било је јасно још и Вуку, али то није проблем који српски народ треба нарочито да оптерећује, а поготово то није проблем који треба решавати тако што ће се српско име избрисати где год оно смета, и заменити „именом које не смета“. Поготово када је ова пракса део систематске кампање културног затирања сваког трага присуства српског народа на својим вековним територијама. И нико не треба да се завањава – то није просто „глупи спор око имена“. Ако је свима у Србији јасно да се окупаторским албанским властима у Приштини не сме дозволити да српске средњовековне манастире и споменике „преименују“ у „културну баштину Косова“, онда то мора да нам буде јасно и када је у питању непроцењиво културно благо које представљају наше народне песме, „Горски вијенац“, Андрићеви, Селимовићеви или Ћопићеви романи. Још једном, Србија и Српска немају инструменте којим би могли спречити Подгорицу и Сарајево да у својим школама и државним институцијама праве спрдњу од српског језика и књижевности, али оне и те како имају инструменте и институције којима своју баштину могу заштити на међународном нивоу, а поготово на својој сопственој територији, и у сопственом образовном систему.

Шта на бошњачком значи „геноцид“

То нас доводи до најделикатнијег питања спорне Декларације, а то је инсистирање на томе да се „не врши језичка сегрегација“, односно да се прекине („скупа“) пракса превођења „у судској и административној пракси“. Без икакве сумње, овде се има у виду комплексна ситуација у Босни и Херцеговини, где номинално у употреби постоје „три језика“, које муслимани зову „босански, хрватски и српски“, Хрвати „бошњачки, хрватски и српски“, а Срби „језик бошњачког, језик хрватског и језик српског народа у БиХ“. Устаљена („скупа“) пракса подразумева да се сва службена документа хипертрофиране босанске администрације морају објављивати „на сва три језика“, мада се то углавном своди на објављивање „на оба писма“. При томе имамо апсурд да се српски језик у институцијама целе БиХ и Федерације БиХ искључиво пише ћирилицом, док власти Републике Српске о томе знатно мање воде рачуна. Наравно, у случају већине ових докумената конверзија није ни скупа, нити тешка, и ради се рачунарски – са једног на друго писмо, након чега стандардна лектура уноси минималне и козметичке интервенције како би се „језици“ међусобно разликовали.

Проблем, међутим, настаје када из сфере закона о трговини или о пореској политици пређемо у кудикамо важнију сферу писања школских уџбеника. Суштинска разлика

Пише: Никола Танасић
субота, 06 мај 2017 19:15

између „различитих језика“ бивше Југославије најбоље се читава у садржају уџбеника писаних на тим језицима, где разлике никако нису козметичке, већ семантичке, и то на веома озбиљном нивоу. Писати и говорити „бошњачким“ или „црногорским језиком“ није ствар „језичке слободе“, већ усвајања једне пропагандно-идеолошке матрице, новоговора и политичке коректности чији је главни циљ утемељење сопствене „хиљадугодишње нације“, што се углавном постиже управо „ригидном и репресивном културном сегрегацијом“ – али увек и без изузетка на рачун и штету српског народа и културе. Идеја да би „заједнички језик“ могао да послужи као повод да се уџбеници историје за школе у Републици Српској или Србији штампају у Сарајеву и на „босанском језику“ није спор око имена, већ подршка систематском брисању српске историјске баштине и културе, о историјском ревизионизму и србофобији да не говоримо.

На страну банална чињеница да је последњи пут када су Срби ушли у такав експеримент српска ћирилица у Југославији доведена до руба уништења, од чега се и Србија и Српска мукотрпно и уз ограничен успех опорављају деценијама – ми овде говоримо разлици у баналним чињеницама. „Грађански рат у Хрватској“ се на хрватском зове „Domovinski rat“, што значи „рат за одбрану домовине од страног (српског) окупатора“. Израз „домовински“ или „отаџбински рат“ се у српском језику никако не може употребити да опише рату у Хрватској 1991-1995, јер то једноставно није исправна употреба језика. Особа која у Србији грађански рат у Хрватској зове „домовинским“ или иронише, или заступа искривљени идеолошки став на коме стоји хрватска јавност, при томе са становишта историографске терминологије чинећи грубу материјалну грешку. Слично томе, стравични злочин који су српске снаге починиле у Сребреници 1995. године на „бошњачком“ језику се каже „genocid u Srebrenici“, што је фраза која је при правилној употреби српског језика потпуно бесмислена, јер не постоји „сребренички народ“ над којим би био извршен „геноцид“, нити је масакр у Сребреници био усмерен на целокупно становништво, па чак ни целокупно муслиманско становништво тог града. Истовремено, ништа мање језиви покољи које су по околним селима систематски спроводиле

Пише: Никола Танасић
субота, 06 мај 2017 19:15

муслиманске снаге на бошњачком се зове „odbrana od srpskogagresora”, што опет нема никаквог смисла на српском. Слично се ослобођење Црне Горе 1918. године и одлука Подгоричке скупштине да се Црна Гора уједини са Србијом на „црногорском“ језику зову „srpskaokupacija“, па се на ту тему сада пишу читаве књиге и снимају телевизијске серије.

Оваквих примера је бесконачно много, и сви они сведоче о једној и истој ствари – да су пројекти „црногорског“, „бошњачког“, као и „новохрватског“ језика политички пројекти налик на Орвеловноговор – дизајнирани тако да „суптилно“ ограничавају и усмеравају идеолошке ставове корисника у смеру маргинализације и чишћења сваког помена, и сваке помисли да је реч о деловима српског језика и културе. Оцене аутора Декларације нису далеко од овога, али они полазе од неприхватљиве претпоставке да Срби својим језиком манипулишу на идентичан начин, и да је двеста година српске језичке и књижевне традиције „исто“ што и четири године црногорског орвелијанског експеримента. Ако се у Србији неко бави оваквим идеолошким насиљем над језиком, онда су то управо разне „активисткиње, драматрушкиње и политиколошкиње“ које се могу наћи на списку потписника Декларације.

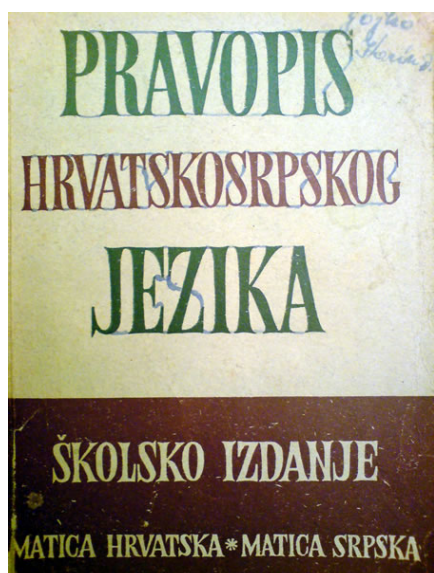
Принципи на којима стоји српски језик подразумевају његову универзалност, и његово дељење са другим народима и етничким групама, и коришћење српског језика никога не чини мањим муслиманом, мањим Црногорцем, мањим Горанцем, Цинцаром или Херцеговцем, него што јесте. Управо су „бошњачки“ и „црногорски“ језик смишљени, не као живи лингвистички систем и књижевни језик, већ као етикета националне припадности, и инструмент за отуђење и насилно присвајање једног дела српске (и хрватске) културе и традиције. А захтевати од српске академске заједнице и јавности да ту отворено антисрпску културну отимачину легитимизује као „равноправну језичку традицију“ је више од политичког слепила и аутизма – то је тихо културно самоубиство.

Горко искуство „српскохрватске“ језичке норме

Колико је ова врста политичко-идеолошког експеримента потенцијално штетна по српски језик и културу најбоље сведочи неславна пракса „српскохрватске“ језичке норме, на коју се неосновано дан-данас позивају многи образовани српски грађани, и превелик број утицајних српских лингвиста. Да разјаснимо – од објављивања Вуковог „Српског рјечника“ 1818. године до Новосадског договора 1954. године Срби су говорили и писали српским језиком. Тај језик их је скупо коштао, будући да су, мање Вуковом кривицом, а више због свог сопственог јавашлука и неодговорности, заборавили двестагодишњу славјаносербску и практично хиљадугодишњу српскословенску језичку традицију, али је истовремено створио услове за описмењавање целог народа и стварање једне

Пише: Никола Танасић
субота, 06 мај 2017 19:15

књижевности која је постала изузетно продуктивна и уважена у целом свету. Паралелно с тим (али нешто касније) Хрвати су прихватили исти језички стандард као основу језика који су они звали хрватским, а који се од српских западних дијалеката разликовао искључиво по употреби латиничког писма (тзв. „гајевице“). Историја хрватског језика и писма и његове инструментализације у циљу унијаћења, католичења и најзад хрваћења крајишких и далматинских Срба је одвојена тема. Тек са Новосадским договором, под политичким притиском комунистичких југословенских власти дошло је до „формалног обједињавања“ ове две језичке варијанте у јединствени (данас би рекли „заједнички“) „српскохрватски језик“, у коме су „оба писма и оба изговора равноправни“, који има „заједничку терминологију и правопис“, уз још један апел против „самовољног превођења“ између варијанти у име „ригидне стандардизације“.

Како се ова прича са „заједничким језиком“ завршила? Правопис и заједнички стандард никада нису састављени – Срби су усвојили нови стандард и нови назив, и користили су га до коначног распада Југославије 1992. године. Хрвати, са друге стране, нису ни покушали да измене свој стандард, и већ 1967. године објавили су Декларацију о називу и положају хрватског књижевног језика која је после само 13 година раскрстила са „српскохрватским“. Штавише, „хрватски језик“ је био службени језик СР Хрватске све до проглашења независности, што је чињеница која се у Београду упорно игнорисала. И док се ћирилица у Хрватској, додуше, информативно учила у школама, она се нигде и никако није употребљавала – нити су се штампале ћириличке књиге, нити документа, нити су коришћени ћирилички саобраћајни знакови и сл. За то време у Србији, Црној Гори и БиХ масовно се усвајала латиница, која је до осамдесетих година практично изгурала хиљадугодишњу српску ћириличку писменост на културну маргину, до које су држали само „сељаци и националисти“.

Наравно, у западним српским крајевима жвака о „заједничком језику“ веома вешто је искоришћена у циљу брисања сваке помисли о српском језику и српској писмености, која

Пише: Никола Танасић
субота, 06 мај 2017 19:15

је проказана као „рудимент великосрпског империјализма“. Срби преко Дрине и Саве су се прво одрицали писма, затим језика, а најзад и личног етничког идентитета, а резултат свега тога је било проглашавање преко ноћи „босанског књижевног језика“, који су босански муслимани (и чак неки босански Срби, поготово у Сарајеву) одмах прихватили, не као „нови стандард“, већ као „језик којим су одувек говорили“. Национална и културна штета од ове „српскохрватске авантуре“ никада није санирана – и у Србији и Српској се дан-данас води огорчена борба за то да се ћирилично писмо не претвори у музејски експонат који нико неће користити, и на коме се ништа неће штампати, нити писати. О насилном цепању српске књижевне баштине на различите „регионалне књижевности“ да и не говоримо, а поготово не о употреби „бошњачког“ и „црногорског“ језика за додатно обесмишљавање српске културне политике под паролом „мањинских права“.

Уосталом, колико је српскохрватска парадигма штетна по српску културу најбоље показује пример српскохрватске Википедије, која је пре пар година дословно преко ноћи постала „наша“ Википедијаса највећим бројем чланака (преко 438 хиљада, наспрам 348 хиљада чланака на српској Википедији). Док су корисници српскохрватске Википедијеноминално „слободни да користе писмо и варијанту коју хоће“, ћирилица међу њиховим чланцима практично не постоји (осим „као украс“, у наслову сајта), а већина чланака је писана је правописним стандардом који са српским језиком нема никакве везе (попут коришћења и мењања по падежима страних имена писаних енглеским алфабетом и сл.). У српскохрватској Википедији, као и у „српскохрватском језику“, „српско“ име постоји само као „цвет у коси“ процеса који се не може другачије описати него као систематска кроатизација српског језика. Што се, у великој мери, и догодило у периоду од 1954. до 1992. године.

Како очувати двеста година српске писмене традиције

Књижевни језик је најважнији и фундаментални темељ једне културе, а као носилац образовног система истовремено представља кичму опстанка и развоја једног друштва. Од библијске приче о Кули вавилонској, преко римокатоличке забране народних језика у богослужењу, преко енглеског потискивања гелских језика у Шкотској и Ирској и франкофоније у Африци, сви колонијални и поробљивачки режими бавили су се сејањем језичких разлика и затирањем језичких традиција потлачених народа као доказаним инструментом покоравњања и умиривања потенцијалних бунџија. Срби су то небројено пута осетили на својој кожи – под Турцима, у Аустроугарској, у НДХ, под комунистима. И то је разлог што не треба да наседају на нову језичку подметачину у облику наизгледбезазлене, наивне и здраворазумске Декларације о заједничком језику. Срби проблем са „другим језицима“ немају, докле год их разумеју, и докле год се не разликују од књижевног стандарда који Срби користе већ двеста година. Да ли ће Хрвати, босански муслимани и Монтенегрини измислити нову језичку традицију, и

Пише: Никола Танасић
субота, 06 мај 2017 19:15

направити коначни дисконтинуитет са заједничким каноном, то је њихов проблем, и њихова штета. Срби у томе не би смели да саучествују, нити да им у томе излазе у сусрет.

Ако српски народ жели да очува своју културу и свој образовни систем, његов приоритет мора да буде очување двестагодишње српске писмености и (још старије) књижевности, уз обавезно системско академско изучавање српских језичких традиција које су се користиле хиљаду година пре Вука. Могућност да српски народ одлучује о својој политичкој судбини директно зависи од способности Србије, Српске, Црне Горе, и других српских заједница у свету да чувају континуитет свог језика и културе, да штампају и пишу на свом језику и писму, и да образују (и описмењавају) нове нараштаје, не само да чувају наслеђе, већ и да мисле, пишу и истражују користећи се књижевним српским језиком. Само то је сигурна брана од колонијализма, неофеудализма и неког новог културног и физичког зулума.

У бољу будућност сигурно нас неће повести интелектуалци који сматрају да „црногорски“ и „бошњачки“ језик једнаки са српским, и да сваки народ (и сваки појединац) има право да језик зове како хоће и стандардизује како хоће. Таквој „елити“ је потпуно свеједно што ћирилица у Београду, Новом Саду, Цетињу или Бањалуци нестаје на наше очи. Ако их питате, они ће вам рећи да „не виде да је ћирилица угрожена“. Да „не виде“ да је „црногорски језик“ антисрпски пројекат. Да „не виде“ да је коначна последица тога да „свако стандардизује језик како хоће“ то да ћемо сви да говоримо искључиво енглески (као по афричким колонијама), или, у бољем или горем случају – хрватски; јер Хрвати на бесмислице из Декларације сигурно неће пристати, као што нису пристали ни на Новосадски договор (приметићете да иза Декларације стоји организација из Сплита, а не из Загреба).

"Декларација о заједничком језику" - превара под маском здравог разума

Пише: Никола Танасић
субота, 06 мај 2017 19:15

Наспрам овакве колонијалне псеудоелите, која правилно не зна да говори ни српски ни енглески, имамо народе који знају да брину о својој култури и свом језику, а на које бисмо могли да се угледамо. Имамо Русе и Грке који су употребу националног писма заштитили законом. Имамо Иранце који и даље користе књижевни стандард стар скоро хиљаду година (замислите континуитет те културе!). Имамо Јевреје и Ирце који су своје књижевне језике „вратили из мртвих“, и од музејских експоната их претворили у језике којим се штампају новине и пише „Википедија“. Најзад, имамо своју Матицу српску чије се традиције не би постидела ниједна богата и културна земља света.

Питање образовања и писмености је једно од најважнијих питања, не само културног, већ и физичког опстанка било ког народа и државе. Ситуација са српским књижевним језиком никако није добра, и наше друштво се суочава са низом хроничних проблема које је потребно решавати што пре. Али у том решавању сигурно нам неће помоћи признавање националистичких хирова бивше браће из Сарајева или из Подгорице за норму и канон. Још мање можемо очекивати ишта добро, ако нам језичку политику за немачке паре буду водили из Сарајева, Сплита и Подгорице, а преко подружница у београдском Кругу двојке.